

Fòrum veïnal

Convivència i seguretat

dissabte **14**
desembre
a les 10h

CCCB
Centre de Cultura
Contemporània
de Barcelona
carrer
Montalegre, 5

FEDERACIÓ
D'ASSOCIACIONS
DE VEÏNS I VEÏNES
DE BARCELONA

Dossier

aportacions
de les **Associacions Veïnals**

Índex:

Aportacions de les AV (per ordre alfabètic):

- **Carta oberta als veïns i veïnes de l'Esquerra de l'Eixample**
- **Conviure en pau i harmonia a Barcelona**
- **El sentiment d'inseguretat ha omplert els nostres barris**
- **Els problemes d'inseguretat al barri del Besòs i el Maresme**
- **Mesquita del carrer Súrria a la Bordeta,
una petita història de veïnatge**
- **La seguretat, un dret per a tothom**
- **¡Por la seguridad en nuestros barrios!
Contra la violencia, el machismo, el racismo y la pobreza**
- **Por la seguridad y el civismo**
- **Prosperitat: experiències d'un greu conflicte de convivència**
- **Seguretat en els nostres barris**
- **Seguretat i civisme al barri**

La convivència, la inseguretat i el conflicte: un estat de la qüestió

Ordre del dia:

10h. Benvinguda

10'15h. Primera taula:

Ponència Vicens Valentí

Barceloneta

Ciutat Meridiana

Besòs

Raval

11'30h Pausa

12h. Segona taula:

Ponència José Mansilla

Prosperitat

Sants

Maresme

Sant Antoni

13h. Tercera Taula:

Esquerra de l'Eixample

Sant Martí

Gòtic

Poblenou

Carta oberta als veïns i veïnes de l'Esquerra de l'Eixample

Presentat per: **Associació de veïns i veïnes de l'Esquerra de l'Eixample**

ESQUERRA DE L'EIXAMPLE ACULL és un grup de suport a joves migrants que sorgí arran de l'estada de menors sense referents familiars al barracó del carrer Calàbria-Consell de Cent. La seva presència -que havia de ser temporal- va generar por i desconfiança, però també empatia i solidaritat.

Les persones que hem iniciat EE Acull lamentem les condicions en què estaven aquests joves i com van ser dispersats. N'hem parlat, hem reflexionat i hem sentit la necessitat de fer-hi alguna cosa partint dels fets següents:

- Barcelona sempre ha estat un **punt d'atracció** per a persones migrants que busquen una vida millor. Tots nosaltres descendim de persones que van migrar al nostre país per molts motius.

- Barcelona sempre ha estat **acollidora**: l'Administració amb moltes mancances i la societat civil amb solidaritat, han donat resposta a diferents tipus de migracions.

- Els fluxos migratoris passen per diverses fases, però estem d'acord que el resultat és sempre, sempre enriquidor.

- Els i les joves migrants tenen **dret a ser acollits i acollides** com ho són els nostres fills i filles quan van a un altre país buscant noves oportunitats.

- L'actual crisi econòmica manté un atur juvenil molt alt però les persones menors i adolescents joves que marxen i els que venen, busquen oportunitats laborals i de vida diferents. La nostra **societat** envellida i amb baixa taxa de natalitat necessita de la migració.

- Associar migració amb delinqüència és dir i difondre una mentida interessada. Les persones que han migrat venen a estudiar, a treballar i a buscar un **futur digne**. Tothom té dret a millorar la seva vida.

- Cada cop hi ha més presència de l'extrema

dreta arreu. El seu **discurs de l'odi** i de la por cap a la immigració fa molt de mal al conjunt de la societat.

- L'Administració central ha d'**ordenar l'accés** de migrants de manera que el procés no s'eternitzi i no inclogui la pèrdua de vides al Mediterrani o a fronteres amb murs militaritzats.

- La Generalitat ha d'**agilitzar l'obtenció de papers** als i a les joves migrants i la seva atenció i formació durant la minoria d'edat. És imprescindible que tots els joves surtin dels centres d'acollida als 18 anys amb els papers en regla.

- L'Ajuntament ha de posar els **recursos necessaris** per ajudar a la inclusió personal i educativa dels migrants adults i vetllar per l'allotjament dels que acaben la tutela als 18 anys.

PERÒ I NOSALTRES, QUÈ PODEM FER?

- Acollir amb una **mentoria** (acompanyament voluntari supervisat per l'administració). Acollir amb una **llar**, com a família acollidora. Amb acolliments de cap de setmana. També exigint a l'administració pisos tutelats i/o **centres** d'acollida al barri.

- Acollir en termes d'aprenentatge de la llengua, de participació en la cultura i intercanvi de cultures.

- Organitzar trobades als instituts, als centres de lleure i locals socials per conèixer més de prop la seva realitat, les seves cultures.

- Acollir amb la possibilitat d'oferir-los un contracte laboral o de pràctiques amb la finalitat que aconseguixin **autonomia**.

- Organitzar-nos per exigir a l'Administració que **augmenti els recursos** destinats als joves migrants i a la sensibilització d'aquesta

realitat entre la població.

I finalment:

Podem acollir amb un somriure; amb un “bon dia!”; fent-los entendre que són **benvinguts i benvingudes**. Tot allò que rebin del lloc que els acull revertirà en positiu en la nostra societat o en la societat que triïn per viure. Tothom en sortirà beneficiat.

“Moltes persones aquí tenen por de les persones estrangeres. Ho entenc, a mi també em passaria. Però no saben la veritat. Hem arriscat la vida per venir aquí. Som humans i volem millorar. Hi ha nois com jo, millors que jo o pitjors que jo, però som persones que necessitem una oportunitat per treure de dins el que portem, per expressar el que vivim. El meu somni seria un dia estudiar Arquitectura. Podeu aju-

dar-nos a fer coses amb els veïns, a compartir coses amb ells. Que no ens tinguin por”.

Youness, jove migrant ex-resident al barracó de Calàbria

Veí, veïna, si subscrius aquesta carta, la compartirem i l'adreçarem als mitjans de comunicació i a les administracions per posar fil a l'agulla a les propostes que aquí s'expressen, sigui amb campanyes o amb actes de sensibilització. Esteu convidades a participar a les sessions que fem un cop al mes, normalment els dilluns de 19 a 21 hores. Us podeu posar amb contacte amb nosaltres provisionalment a través del correu esquerraeixampleacull@gmail.com

Esquerra Eixample Acull

Conviure en pau i harmonia a Barceloneta

Presentat per: **Associació de veïns de la Barceloneta**

La situació al nostre barri de la Barceloneta ha passat els darrers anys de malestar i molèsties, passant per greus altercats sobre la vida quotidiana i drets bàsics de civisme i convivència, a un estat de risc i de trobar situacions insegures de manera reiterada.

En cap moment creiem que se n'ha de culpar cap col·lectiu. Ja sigui vers els turistes per centrar l'incivisme en les seves actuacions, com tampoc contra col·lectius de gent d'altres nacionalitats. Malgrat tot, no podem obviar que sí que hi ha focus determinats de persones i espais on hi ha recurrència de certs perfils de persones que destorben la vida i el trànsit normal de la gent, i s'ha d'arribar a les causes, fins i tot abans que als implicats.

Respecte al civisme, hi ha diverses responsabilitats centrades en les disfuncions, desídia o ineficàcia de certes Administracions. Tot i que les actuacions d'ordre públic i mobilitat recauen més en l'àmbit municipal i en la manca de real coordinació entre cossos i obviant la participació directa de representants veïnals.

Així que podem centrar-nos en uns punts generals on cal fer incís:

1. Apostem per la policia de proximitat i preventiva permanent: proposem un disseny no repressiu, sinó integrat a la comunitat veïnal. Un/a agent de l'ordre públic que ajudi els veïns, els atengui i escolti, i estigui alerta per si calen actuacions de major incís o investigació segons el grau del delictes detectat. I destinar unitats fixes en llocs conflictius d'acord amb allò que els veïns informin als cossos de seguretat i d'ordre a les Taules de Seguretat per barri o districte. Prevenció versus actuacions violentes.
2. No estar d'acord, ni donar suport, al foment d'actuacions de particulars, com patrulles urbanes o pseudopolicials als espais públics.
3. Redissenyar el cos d'agents cívics com a veritable suport als agents d'ordre públic i ajuda i connexió amb la ciutadania.
4. Cal una normativa que faciliti la convivència i que sigui coneguda per tothom: ciutadà o visitant. Revisar el Codi Penal. I evitar la reincidència i ser punible amb el delictes reiterat o amb agreujants de perill vers la integritat de les persones (especialment, frenar agressions homòfobes, racistes o sexistes). I destinar recursos (mesurats segons les persones que circulin per cada zona, no sols habitants) i procediments suficients per al seu compliment. Especial atenció als professionals de l'àmbit turístic: no estem d'acord que la culpa sigui d'una persona de fora, sinó com es ven l'oferta a la ciutat i sobretot d'oci, preferentment nocturn. Control i determinació contra turoperadors que fomentin i vulnerin el descans i seguretat dels ciutadans.
5. Especial alerta a la nova presència de la droga als nostres carrers. Zero tolerància amb el tràfic i captació de venda de drogues de tota mena. I sobretot, quan es relacionin amb potencials consumidors joves. I ajudant a sortir del carrer les persones drogodependents.
6. La via pública ha de ser dedicada a les accions habituals de la convivència i, per tant, no es poden permetre actuacions de venda de productes que en alguns casos comporten perill sanitari o vulneren drets d'altres accions, entre elles comercials. S'ha d'afrontar amb valentia programes de suport a la gent coaccionada per grups organitzats que s'aprofiten de la vulnerabilitat d'alguns, i proposar projectes perquè tothom tingui dret a sortides integradores a la societat, social, cultural i laboralment.

7. La seguretat vial és un tema clau en la circulació de la gent. Ni la normativa, ni les actuacions són efectives. I tot plegat fa perillar els vianants i altres conductors de diverses classes de mobilitat. Mà dura amb infractors que envaeixen la via, sense detriment de potenciar els mitjans sostenibles amb el consens de la població i la destinació de transport públic adient.
8. Canviar les normes que deixen els ciutadans sense garantia davant les “ocupacions” dels seus habitatges. Fer un tractament diferencial quan els ocupants il·legals d’un habitatge destinin, a més, el seu ús a accions de venda il·legal o de tràfic de drogues. Ajudar a agilitar les tràmits perquè els ciutadans recuperin els seus béns immobles i fer un control efectiu dels pisos buits i dels ocupats, en especial quan els propietaris siguin estaments públics, religiosos o d’entitats bancàries de llarga durada sense ús, generant marginalitat i degradació a l’immoble o zona i limitant el parc de lloguer o compra per ciutadans.
9. Fer extensiva l’educació en civisme a les escoles, AMPES, instituts, universitats i entitats locals, explicar les obligacions per tenir una bona convivència cívica i de respecte a tothom sense discriminació, i als espais comuns propietat de la comunitat. Implicar també les empreses de serveis relacionats amb el turisme (fins i tot a les Oficines de Promoció Turística a l’Exterior) dels drets dels habitants de la ciutat a salvaguardar la seva vida quotidiana.

I finalment, deixar manifesta la real voluntat d’escoltar els veïns, deixant que les entitats prenguin part en les Taules de Seguretat a nivell ciutat i tinguin veu i vot en la definició de com volem conviure en pau i harmonia a Barcelona.

Associació Veïns Barceloneta

El sentiment d'inseguretat ha omplert els nostres barris

Presentat per: Associació de veïns i veïnes de Sant Martí de Provençals

El mes d'agost passat va ser un temps on es va posar de manifest la insatisfacció amb què els veïns i veïnes dels nostres barris vivien una problemàtica tan complexa com és la de la seguretat individual i col·lectiva.

Aquesta sensació, que és el reflex d'una realitat indiscutible ja que totes les dades estadístiques manifesten un increment dels delictes a la nostra ciutat, ha quallat en la consciència de les persones, que han considerat aquesta situació com insostenible.

Aquest sentiment ha estat atiat per un entorn comunicatiu que ha amplificat, amb el seu constant bombardeig de notícies negatives, l'abast mateix del problema. D'aquesta manera hem arribat a tocar fons quan algunes entitats ciutadanes han convocat i realitzat manifestacions i d'altres actes per denunciar com a insostenible la situació que s'estava vivint.

A partir d'aquesta realitat, cal que ens preguntem dues coses: com hem arribat fins aquí i de quina manera ens en podem sortir.

La primera pregunta es pot contestar des d'òptiques molt diverses. A mi la que més m'interessa és quina part de responsabilitat pot recaure sobre el mateix teixit associatiu de la nostra ciutat.

Bé és cert que encapçalant els moviments de denúncia s'ha recuperat el protagonisme al carrer i als mitjans de comunicació. També ho és que ha calgut aquesta resposta popular enèrgica per poder constatar una reacció per part dels responsables polítics que ha arribat massa tard.

Però crec que aquesta situació de conflicte ha posat també de manifest realitats amb les quals estem convivint i àmbits en els quals es treballa realitzant una feina que moltes vegades és cosmètica o aparent.

Mai no havíem parlat tant d'integració, d'interculturalitat o de convivència, mai la

nostra societat havia fet servir tants recursos públics per estimular unes polítiques que ajudessin a millorar tots aquells aspectes. I quin ha estat el resultat?

A la primera corrent d'aire consistent que rep la nostra societat, tot aquell treball, almenys pel que pertoca a la seva vessant comunicativa, salta pels aires, i totes les declaracions, la major part buscant la correcció política, no amaguen aquell vell sentiment que la inseguretat ens ve de fora, que només aturant polítiques ingènues d'acollida, restringint una solidaritat pretesament generosa o fins i tot negant l'existència de menors immigrants sense família, només restringint aquestes polítiques, podrem millorar la nostra convivència.

Per als qui estem treballant per aconseguir que els nostres barris siguin un model de respecte entre les persones, aquests fenòmens ens preocupen i indignen. De la mateixa manera que reclamem com el primer que les responsabilitats polítiques en matèria de seguretat siguin exercides per tal de garantir-la, també seguim reclamant una major transparència en aquesta immensa xarxa de solidaritat que hem teixit i que, quan arriba el conflicte, sembla que no existeixi.

No podem acceptar que un treball lent, constant, discret com cal quan estem parlant de persones, se'n vagi en orris per culpa d'uns titulars periodístics que no reflecteixen la realitat positiva que estem intentant construir, i que en molts casos responen més a interessos polítics puntuals o estratègics que a l'interès per buscar solucions.

Perquè, no ho oblidem, les solucions passen per resoldre els problemes endèmics que té la nostra societat i que la darrera crisi ensenya amb tota la seva cruesa. Només donant garanties a la població sobre el seu futur desapareixerà aquest sentiment tan manipulable com és el la inseguretat.

Mentre problemes com el treball precari o l'habitatge no trobin solució, aquesta crispació es mantindrà i aflorarà cada cop que a algú li interessi. Cada dia anem creant les condicions per a un esclat social i no volem adonar-nos-en. Ens han instal·lat en la incertesa, ja sigui laboral o de les pensions, i la nostra capacitat d'autodefensa col·lectiva ha anat minvant al temps que l'individualisme és presentat com el model a seguir.

Davant de tot això, des de Sant Martí de Provençals seguim treballant la convivència com a compromís davant del conflicte i amb les persones com a iguals. No és coincidència que existeixi la Coordinadora Vern que aplega un actiu de més de 75 entitats dins d'un entorn fàctic de prop de 150. I l'AV del barri, que comparteix amb el col·lectiu Convivim una relació continuada amb més de 20 col·lectius d'origens diferents, dels quals rebem la seva energia i els hi aportem una visió global d'un barri que anem construint cada dia amb l'ajut de tothom.

Aquest model tan senzill no demana ajudes públiques ni reconeixements, no calen grans projectes ni interlocutors socials dirigits. Només ens calen ganes, uns espais on desenvolupar les nostres petites activitats, i estar protegits davant de qualsevol perill que el nostre treball sigui manipulat. Potser és casualitat, però en el nostre barri no han arrelat les lectures catastrofistes, i els conflictes, que n'existeixen, els intentem gestionar des de la discreció amb l'ajut dels estaments públics adients.

Un treball diari de construcció de convivència des de la ciutadania és l'eina per protegir-nos dels efectes que poden tenir èpoques conflictives. Només la cohesió social ens reforça, i aquest ha de ser l'objectiu principal de qualsevol activitat que tingui aquest fi com a meta.

Associació de veïns i veïnes de Sant Martí de Provençals

Els problemes d'inseguretat al barri del Besòs i el Maresme

Presentat per: **Associació de Veïns i Veïnes Maresme**

El passat mes d'agost veïns i veïnes del Besòs i el Maresme es van començar a mobilitzar per posar de manifest el seu malestar per la manca de seguretat que estan patint al barri.

No volen que es pensi que han estat manipulats políticament ni que tenien la intenció d'atacar certes institucions o criminalitzar els més dèbils (maners, "menas", migrants, etc.).

Els robatoris al carrer i als domicilis, la proliferació de toxicòmans, xeringues al carrer, l'ocupació il·legal d'habitatges, l'incivisme, han fet que la població del barri se sentís insegura.

Encara que el principal problema és que la gent se sent marginada respecte de la resta de ciutadans de Barcelona, perquè estan veient que cada vegada que la ciutat té un problema d'ubicació d'un servei que pot ser conflictiu i polèmic, es pensa que el lloc més adequat és el barri del Besòs i el Maresme. O que cada vegada que es fa una actuació per solucionar problemes en barris centrals se centrifuga la problemàtica cap a la perifèria.

No volen continuar veient el procés de degradació que pateix el barri, ni seguir sent un espai "especialitzat" en pobresa, droga i problemàtiques socials diverses.

Veïns i veïnes senten que estan patint una forta desigualtat, que és la que en el fons porta a la inseguretat. Aquesta es manifesta doblement, pel que hem descrit anteriorment, i també per:

- La manca d'**accés al treball**. Gran part dels veïns estan treballant en condicions precàries degut a unes lleis que ho afavoreixen.
- L'accés a la **sanitat pública**, desmantellada a Catalunya i presentada com un servei per a pobres, amb llargues llistes d'espera i el CAP BESÒS sense capacitat per absorbir tota la població del barri. Reforçant-se la idea que "quan tingui una mica més de diners, me n'aniré a la privada."
- La **qualitat de l'ensenyament públic**. L'oferta per a les persones adultes i la

formació professional és precària i el reforç a les activitats extraescolars, nul·la. És un barri a on no hi ha cap llibreria, la biblioteca és testimonial i no existeix cap mena d'oferta cultural institucional.

- El **risc d'exclusió social**. Hi ha molta població envellida que no pot fer front a les despeses ordinàries, com per exemple, la de manteniment de la comunitat de propietaris, ja que viuen amb veïns que han ocupats els pisos i no afronten les despeses comuns.
- La **manca d'intervenció de l'administració** en la regulació d'activitats manifestament il·legals, no aplicant les corresponents ordenances, permetent el deteriorament progressiu dels edificis, la impunitat absoluta davant d'actes d'incivisme al carrer, etc.
- La **manca de transparència**, és a dir, la manca de qualitat democràtica per part de les administracions, que prenen decisions que afecten molt directament la vida del barri sense comptar amb els veïns i adoptant formes d'absolut secretisme.

Aquesta realitat condueix a la desarticulació comunitària del veïnatge, que se sent exclòs, perdent cohesió i debilitant-se la capacitat d'acció col·lectiva.

Es produeix un desarrelament generalitzat dels residents i una manca de connexió amb el territori que fa que veïns i veïnes no se sentin com a habitants d'un barri que poden anar transformant. Això sí que és gentrificació.

La major part adopten el paper d'usuaris temporals que així que poden marxar del barri, evitant d'aquesta manera responsabilitats i adquirint un escàs compromís veïnal. El lloc que deixen és ocupat per gent que arriba amb la mateixa mentalitat.

D'aquesta manera és impossible que el barri arribi a ser mai un espai amb dignitat i futur, i aquesta és la veritable inseguretat.

Associació de Veïns i Veïnes Maresme

Mesquita del carrer Súrria a la Bordeta, una petita història de veïnatge

Presentat per: Centre Social de Sants

L'any 2017, davant la imminent obertura de la nova mesquita del CCIS (Centre Cultural i Islàmic de Sants), vam patir un brot racista i islamòfob al barri de la Bordeta de Barcelona en el qual la nostra associació, el Centre Social de Sants, ens hi vam veure implicats.

El Centre Cultural Islàmic de Sants és una entitat de llarga trajectòria al nostre barri. Fundada als anys 70 del segle passat, forma part del teixit associatiu dels nostres barris i la seva mesquita del Camí de la Cadena va ser un dels primers oratoris oberts a la ciutat.

Antecedents

Per contextualitzar aquesta història cal parlar de Can Batlló i el seu lent desenvolupament com a projecte urbanístic. Aquest espai industrial va ser qualificat com a zona verda i equipaments al PGM de l'any 1976.

Amb el pas dels anys aquesta antiga gran fàbrica tèxtil havia quedat com el darrer gran espai industrial pendent de transformar-se ens els equipaments i zones verdes que necessitava el barri de la Bordeta.

El teixit productiu d'aquest espai format per alguns milers de treballadors sempre havia frenat les reivindicacions del moviment veïnal del barri format pel Centre Social de Sants i, més endavant també, per la Comissió de Veïns i Veïnes de la Bordeta.

A finals del segle passat la propietat inicia i proposa a l'Ajuntament una requalificació de Can Batlló que afegeixi zona residencial i que culmina amb la modificació del PGM de l'any 2006 ampliada amb els terrenys de l'antiga estació de la Magòria.

Durant el procés de la MPGM, les entitats veïnals descobreixen que els residents del Camí de la Cadena quedaran exclosos del procés d'expropiacions i realotjaments en no po-

der demostrar la propietat dels seus habitatges malgrat que hi portaven vivint més de 30 anys.

El Camí de la Cadena era el darrer reduït de barraques al barri de la Bordeta i estava compostat per 13 famílies i el local de la mesquita Rahma del Centre Cultural Islàmic de Sants que, també, estava en funcionament des dels anys 70 del segle passat.

Després d'un treball de recopilació de documentació, les entitats veïnals van poder acreditar que el veïnat del Camí de la Cadena estava arrelat al barri i que finalment es veïassin reconeguts els drets a realotjament en el document de modificació del PGM.

Cronologia

Al juny del 2016 el Centre Cultural Islàmic de Sants (CCIS) adquireix un local del carrer Súrria per traslladar la mesquita Rahma i la seva seu social que, des de feia més de 30 anys, havia estat al Camí de la Cadena al costat del darrer nucli de barraques de la Bordeta, que estaven en procés d'expropiació i realotjament degut al Projecte d'Urbanització de Can Batlló.

El CCIS reivindicava els seus drets urbanístics, ja que portaven més de 30 anys al Camí de la Cadena i reclamaven ser compensats pel trasllat derivat del projecte de Can Batlló.

El Districte de Sants Montjuïc es mostrà favorable a col·laborar amb el CCIS buscant una fórmula que permetés a l'Ajuntament participar en l'adequació dels nous locals.

Al novembre del 2016 el Districte de Sants Montjuïc anuncia que assumirà el 75% del cost de l'adequació del nou local del Centre Cultural Islàmic de Sants. Els treballs se centraran, principalment, en insonoritzar l'espai, adequar les aules per als nens, adaptar els lavabos, garantir la ventilació dels interiors, fer un terra nou, canviar les parets i arreglar el sostre.

Les obres d'adequació dels locals de la mesquita continuen i comencen a manifestar-se opinions contràries a l'apertura de la mesquita al barri.

Al març del 2017 la rumorologia, amb arguments cada vegada més estereotipats i islamòfobs, es desferma al barri. Davant d'això, el Districte de Sants Montjuïc convoca una reunió entre el CCIS, el Centre Social de Sants, el Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta, la Comissió de Veïns i Veïnes de la Bordeta i algunes entitats més del territori per tractar aquesta situació i veure què en podem fer.

Aquesta reunió, programada per a un dimarts, 28 de març del 2017, i adreçada a les entitats, és publicitada amb una penjada de cartells al carrer Sùria durant el cap de setmana. D'aquesta forma ens trobem una sala plena de veïns i veïnes indignats amb l'obertura de la mesquita.

A la taula, un representant del Centre Social de Sants acompanya els representants de l'Ajuntament, tant tècnics com polítics.

L'equip municipal intenta explicar els fets i acords presos amb el CCIS recalcant el dret que tothom té a obrir qualsevol local sempre que es garanteixi el compliment de les normatives municipals.

El resultat és un guirigall. Ningú no escolta. De res serveix la intervenció de la representant del Secretariat d'Entitats exposant la implicació del CCIS en la vida comunitària i associativa del barri. Una munió d'opinions contràries a la mesquita. Surten tots els tòpics haguts i per haver. Fins i tot alguna amenaça.

També alguna opinió favorable, que veu interrompuda la seva intervenció per les veus contràries i indignades. Tot molt desagradable.

El Centre Social de Sants manifesta el seu rebuig a la manca de respecte que hi ha amb persones que també són veïns nostres. També exposa que el CCIS té tot el dret a obrir el seu local, que sempre es posicionarà a favor del drets humans i que no recolzarà actituds isla-

mòfobes i racistes.

Després d'aquesta reunió hi ha algun intent d'un partit d'ultradreta, al maig del 2016, d'aprofitar aquest malestar. Convoca una reunió a prop del carrer Sùria amb molt poca participació.

Finalment, el 14 d'abril de 2018, el Centre Cultural Islàmic de Sants inaugura la nova mesquita al carrer Sùria.

En l'actualitat el Centre Cultural Islàmic de Sants continua amb les seves activitats pròpies i continua participant i col·laborant amb la vida cultural i associativa del barri.

Conclusions

Pensem que, en la mesura de les nostres possibilitats, vam assolir que aquest brot racista i islamòfob no anés a més gràcies a uns punts que són comuns en el moviment veïnal.

La nostra història de lluites i reivindicacions de zones verdes i equipaments en benefici de la millora de la qualitat de vida de tot el veïnat ens fa ser entitats de referència dels barris.

Ens hem de posicionar clarament i molt explícitament a favor dels drets de les persones i aplicar, en cas de dubte, el respecte als drets humans.

Ens hem d'implicar en les xarxes socials del barri, tant en les formals com en les informals, considerant tots els actors del territori que treballen a favor de la inclusió i la cohesió social.

Hem de considerar que tota la ciutadania, sigui quina sigui la seva procedència i religió, són veïns i veïnes del barri i que el barri el fem entre tots i totes.

Hem de combatre de la forma més pedagògica possible els discursos intolerants i les pràctiques racistes i xenòfobes.

Jordi Falcó Gres

Centre Social de Sants

La seguretat, un dret per a tothom

Presentat per: Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

La seguretat ciutadana ha de ser un dret fonamental per a tothom. A Barcelona ha esdevingut una de les principals preocupacions de la ciutadania, a vegades convertint-se en el tema més citat com a problema de la ciutat.

L'estiu ha suposat una allau de notícies vinculades a problemes de violència, robatoris i altres aspectes que han posat en qüestió la seguretat dels nostres barris. Darrere d'aquests fets hi ha, per una banda, una realitat creixent de determinats delictes i conductes que objectivament suposen un problema greu i un repte col·lectiu. Per altra banda, també hi ha sectors interessats a maximitzar aquests problemes, estigmatitzar determinats col·lectius i exigir un ordre que passa sovint per davant dels nostres drets.

És per això que, com a moviment veïnal, hem de respondre davant la inseguretat a la ciutat amb rigor, exigència, claredat i transparència.

En cap cas podem renunciar a una ciutat raonablement segura. Poder anar pels carrers i les places dels nostres barris amb tranquil·litat, no haver de viure amb l'angoixa de possibles incidents, poder estar a casa sense por..., són drets que han d'estar garantits per les administracions. Volem viure en una ciutat on tothom tingui reconegut el dret a viure sense por per culpa de la inseguretat ciutadana.

La seguretat és un dret i el nostre barri del Poblenou ha viscut darrerament massa incidents. Darrere dels problemes de seguretat (que són molt diversos), hi ha causes molt diferents. És per això que no es pot tractar com un tema que es resol solament amb increment policial o amb altres mesures. Cal exigir una anàlisi rigorosa de tot allò que acaba generant inseguretat i aplicar les mesures que millor responguin en cada cas. No serveixen les solucions màgiques. Cal analitzar les causes a fons i abordar tot allò que provoca o ajuda a fer

créixer la inseguretat a la ciutat (el turisme, la pobresa...). I és per això que cal millorar la capacitat policial als nostres barris, cal impulsar molta més policia de proximitat, cal fer molta activitat de prevenció, cal treballar la seguretat en tots els àmbits socials.

Són molt importants aspectes de prevenció com els educadors de carrer o la resposta a les situacions de major vulnerabilitat. I també cal impulsar mesures arquitectòniques i de manteniment que afavoreixin una ciutat més segura. El nou equip de govern municipal ha de saber respondre a aquest repte per fer de Barcelona i dels barris espais reals de convivència.

Però alhora exigim que la seguretat ciutadana es tracti per part de tothom amb responsabilitat i sense demagògia. No acceptem un discurs de la seguretat que estigmatitzi col·lectius o que tingui com a objectiu la retallada de drets de la ciutadania. Amb la mateixa contundència que reclamem una ciutat més segura, combatem tota forma de racisme o autoritarisme.

És per això que fem una crida a parlar de la seguretat a la nostra ciutat de forma oberta, positiva i constructiva, per millorar la convivència a la nostra ciutat i alhora per evitar respostes que només contribueixen a la pèrdua d'aquesta convivència.

La Junta de l'AV del Poblenou

Ponència de la Xarxa Veïnal del Raval

Presentat per: **Xarxa Veïnal del Raval**

El barri del Raval ha aparegut moltes vegades en els últims anys als mitjans de comunicació com un barri ple de narcotraficants ballant-se pels carrers. Com podeu imaginar, ha estat una imatge enfocada només a mostrar aquestes ocasions en què s'han produït agressions o quan la policia ha fet batudes massives contra aquestes màfies. Però s'han fet molt pocs reportatges sobre com viuen la inseguretat els més de 40.000 habitants del Raval.

La gent que ha viscut al barri tota la seva vida sap que al Raval ha existit el tràfic de drogues des de fa moltíssims anys i que aquest tràfic el feien alguns dels seus mateixos veïns. Però aquest traficants procuraven no molestar massa per no espatllar el negoci i tenir un refugi més o menys segur. La heroïna ja va matar molta gent a les dècades dels 80-90.

La diferència amb l'actualitat és que hi ha unes circumstàncies que han fet que aquesta activitat hagi tornat amb molta força i sense respectar la tranquil·litat de la majoria. Són aquestes circumstàncies les que cal canviar si volem solucionar o reduir el problema.

Causes estructurals del problema

1- Hi ha centenars d'habitatges i locals que han quedat buits per la crisi i que han estat venuts a diferents fons d'inversió. Aquests nous tipus de propietaris no se'n fan càrrec del manteniment, ni tan sols quan hi ha hagut una utilització delictiva de la seva propietat.

2- Un enorme augment del turisme, sense que aquesta activitat porti millors salaris per a la població. Al contrari, provoca un augment dels preus de quasi tot: habitatge, alimentació, oci, etc. Cal afegir també que una part del negoci turístic és la venda de drogues.

3- Unes retallades importants en serveis públics que han perjudicat diferents capes de població. Provocant, entre d'altres efectes, llistes d'espera a la sanitat pública que de-

graden la salut de les persones i perjudiquen l'activitat normal de les famílies, una manca d'ajuts a la dependència que perjudica sobretot les dones que majoritàriament s'ocupen de les cures, una segregació a les escoles o la retirada de beques menjador, etc.

4- Tot això, afegit a una baixada importantíssima de recursos econòmics de les famílies, que provoca moltes vegades la pèrdua de l'habitatge per desnonament i augmenta la llista de pisos buits.

5- Una precarietat laboral generalitzada que deixa els joves sense perspectiva de futur ni possibilitat d'accés a activitats culturals o d'oci. Molts d'aquest joves han de recórrer als pocs recursos de la seva família o, en alguns casos, fer treballs esporàdics en economia submergida o directament delictiva.

6- Una precària introducció d'agents socials que ajudin a la bona integració entre diferents cultures i llengües.

7- Una manca de recursos en serveis d'atenció als drogodependents. Deixant-los en mans d'aquestes màfies, que els utilitzen com a esclaus al seu servei, sobretot en el cas de les dones consumidores.

Els límits de l'actuació policial

Malgrat totes aquestes circumstàncies, de les quals s'haurien d'ocupar les administracions públiques, els veïns i veïnes dels Raval no ens hem conformat i estem fent moltes accions per mantenir unes condicions de vida acceptables en el nostre barri.

Aquestes mobilitzacions han servit per reduir la sensació d'impotència, molestar els narcotraficants, pressionar les institucions i aconseguir que la policia actuï apuntant millor en els seus objectius.

Quan diem que hem ajudat a "apuntar millor" no ho diem només per la informació que

molts veïns i veïnes donen a la policia sobre l'activitat dels narcotraficants, sinó perquè també hem criticat certes operacions "a granel" que es feien, tallant carrers sencers i demanant la documentació a totes aquelles persones amb aspecte "sospitós" segons uns criteris massa "racials" o "culturals". Aquestes operacions no aconseguien reduir l'activitat dels delinqüents i sí que provocaven que les persones amb origen estranger deixessin de col·laborar amb els altres veïns, reduint greument les fonts d'informació.

Les últimes actuacions policials, més ben enfocades, han reduït en part aquest tràfic de drogues. Però la realitat és tossuda i hem vist com algunes d'aquestes màfies es traslladaven de barri o canviaven de sector econòmic: de les drogues a productes robats, per exemple. I quan aquesta pressió policial ha actuat en aquests altres barris, les màfies han tornat a reactivar la seva activitat al Raval.

En realitat, no han marxat mai del tot. Han mantingut una activitat dedicada a l'ocupació "silenciosa" dels habitatges buits, canviant panys i preparant-se per activar-los com a punt de venda quan els convingui.

En alguns casos, utilitzen persones en situació greu d'exclusió social, a vegades amb fills, que no estan vinculades als seus negocis, però que els serveixen per "demostrar" que aquell habitatge porta ocupat molt de temps i evitar així un desnonament ràpid. Quan els interessa, fan fora aquestes persones i reactiven la venda de drogues. Tot això, sense que les empreses propietàries facin res per evitar-ho. Ni reforçar portes, ni denunciar, ni cedir els habitatges a l'Ajuntament per a lloguer social.

Davant d'això, els grups veïnals organitzats procurem que aquests espais siguin ocupats per joves o famílies triades pel veïnat i els ajudem a resistir si els narcotraficants volen tornar. Curiosament, les entitats propietàries gairebé mai fan res quan l'ocupació és de narcotraficants i només apareixen i actuen quan l'ocupació és veïnal. En tenim molts exemples.

L'altre canvi detectat ha estat que algunes d'aquestes màfies s'han reconvertit i ara actuen en el "sector" de comercialització de productes robats, com mòbils, rellotges o joies. Per a aquesta activitat, també els és molt útil el Raval per la quantitat de locals buits i abandonats, i perquè forma part d'una Ciutat Vella inundada de turistes.

Les màfies també saben aprofitar la precarietat laboral dels joves per utilitzar-los per a petites tasques o venda directa, sobretot si no tenen possibilitats legals per trobar cap altra feina a causa de la manca de permisos de treball o residència.

Propostes d'actuació

1- Canviar legislació en els següents casos:

- Que els jutjats acceptin les denúncies col·lectives de veïns afectats per actuar contra els narcotraficants.
- Que se sancioni els propietaris per complicitat amb els delictes que es fan en els seus immobles en el cas que no actuïn quan hi hagi aquestes denúncies. Han de denunciar amb la mateixa rapidesa que ho fan per desnonar famílies i han de posar el pisos en lloguer a un preu realista o cedir-los a l'Ajuntament per a lloguer social.
- Que l'administració pública actuï de manera subsidiària quan aquests propietaris no ho fan i faci les obres necessàries perquè aquests locals no quedin oberts quan acaba l'actuació policial.
- Que es puguin regular els preus de l'habitatge i combatre l'especulació que manté centenars de pisos buits que són aprofitats pels narcotraficants per al seu negoci, mentre hi ha també centenars de desnonaments a l'any de famílies que ja no poden suportar la pujada de preus de l'habitatge.
- Facilitar i accelerar els procediments per aconseguir papers de residència i treball, especialment entre els joves que s'han quedat sense la tutela de la Generalitat en ser majors d'edat. Fins que això no es faci, les màfies tro-

baran mà d'obra barata amb molta facilitat.

2- Augmentar els recursos en els següents casos:

- Reforçar els serveis socials i sanitaris perquè puguin atendre les persones dependents de les drogues, tal i com es fa amb dependents de l'alcohol o el tabac. Fins que això no es faci, després de cada batuda policial aquestes persones queden abandonades als nostres carrers o es desplacen de barri.

- Reforçar la defensa de les famílies en risc de desnonament per evitar augmentar la quantitat de persones excloses i d'habitatges buits.

4- Activitat policial:

- Millorar la col·laboració ciutadana per apuntar millor en les actuacions policials.

- No aconsellar als veïns afectats que contractin empreses privades per intentar resoldre el seu problema.

- No perseguir ni tancar en centres de detenció persones migrants només pel fet de no tenir papers. Això impedeix que moltes d'aquestes persones col·laborin amb la resta del veïnat a denunciar i vigilar aquestes màfies, i les empeny a un tipus de vida que no es mereixen i que degrada la de la resta de població.

5- Actuació política (partits):

- No fomentar ni col·laborar amb "patrulles ciutadanes" que decideixen pel seu compte qui és un delinqüent i a qui atacar. La majoria de les vegades fomenten l'odi contra grups sencers de població pel seu origen o aspecte, assenyalant col·lectius vulnerables, i desvien l'atenció de les veritables causes del problema.

- Iniciar un debat nacional sobre la regulació de la producció i venda de totes les drogues per tal d'impedir que la simple prohibició augmenti el valor de mercat d'aquestes substàncies, i un gran volum de diners circuli fora del mercat regulat. Fins que això no es faci, les màfies tindran la suficient capacitat

econòmica per comprar silencis i voluntats de moltes persones, i no només a gent amb pocs recursos.

- Posar definitivament en mans públiques els habitatges que han passat a mans de la SAREB com a resultat de la crisi bancària i de la intervenció de l'Estat pagant-la amb diner públic.

- Protegir el comerç de proximitat i l'entramat econòmic dels barris.

Cal aconseguir les seguretats bàsiques:

Tenir un habitatge, feina i un salari digne.

Tenir una sanitat i una educació pública de qualitat.

Tenir una ciutat lliure d'actituds racistes, classistes i masclistes.

Que els recursos vagin allà on han d'anar, al servei de les veïnes i no a les grans empreses i el turisme.

Quin model de policia volem?

Els problemes d'origen social no els pot solucionar la policia. La seva actuació ha d'anar sempre emmarcada en plans d'actuació integrals i no se l'ha d'utilitzar com a propaganda política per fer veure que un govern és més o menys resolutiu segons els cops que reparteix.

- La policia hauria de ser un element pacificador, de proximitat, treballant al costat dels veïns i per als veïns. Mediadora de conflictes.

- Cal prevenció amb permanència en punts on hi hagi risc de masclisme, robatoris, activitats sorolloses, mala gestió de residus...

- Cal més i millor investigació sobre el delicte organitzat global.

- Cal més formació en racisme, feminisme i drets humans.

Xarxa Veïnal del Raval

¡Por la seguridad en nuestros barrios! Contra la violencia, el machismo, el racismo y la pobreza

Presentat per: Associació de Veïns i Veïnes de Ciutat Meridiana

El jueves 25 de julio de 2019, por una concentración del día 18 de julio de 2019 propuesta por partidos políticos de extrema derecha, las entidades convocamos a los vecinos a una manifestación a las 19h en la Plaza Roja de Ciutat Meridiana. La convocatoria tiene como lema “¡Por la seguridad en nuestros barrios! Contra la violencia, el machismo, el racismo y la pobreza”.

Las asociaciones de vecinos y las entidades convocantes nos sumamos a la preocupación del vecindario ante los episodios de violencia producidos, y así lo venimos planteando de manera reiterada ante las instituciones. Nuestros barrios han de ser unos espacios seguros.

Pero queremos manifestar que tener más policía no es sinónimo de más seguridad y que estas situaciones no nos pueden llevar a criminalizar a vecinos y vecinas migrantes o que sobreviven ocupando pisos vacíos de bancos. Apostamos por nuevas propuestas comunitarias, modelos de policía de proximidad, cambios educativos o más educadores/as de calle, por poner algunos ejemplos.

Además, no nos gustaría participar de un alarmismo instrumentalizado por la política con apoyo de los medios de comunicación y no creemos estar en absoluto en unos barrios inseguros. Consideramos que los últimos hechos acontecidos en Can Cuiàs y Ciutat Meridiana son casos concretos y, en el caso del intento de violación, es una consecuencia directa del machismo. Pero estos hechos no pueden estigmatizar a nuestro barrio y a su vecindario.

Pero sí exigimos una actuación eficaz ante estas situaciones por parte de las instituciones.

No puede ser que se movilicen decenas de miembros de la BRIMO y ARRO para expulsar a familias de sus casas y que paralelamente se

cuestionen los relatos de las mujeres víctimas del machismo y no se actúe de manera correcta ante estas situaciones de robos, hurtos o agresiones.

Por todo ello, queremos:

- Vidas dignas y seguras.
- Que no se utilice el miedo, los rumores y el desconocimiento para difundir el odio y provocar enfrentamientos.
- Unos barrios cohesionados donde todo el vecindario sea parte de la comunidad.
- Que el apoyo sea mutuo y la empatía nos permita salir adelante.

Para finalizar, queremos señalar que seguimos pensando que el problema de fondo son las desigualdades:

- La pobreza y el odio (ya sea machismo, racismo o LGBTIfobia).
- La educación pública (que familias no puedan llevar a sus hijos a los centros educativos porque carecen de papeles).
- La sanidad pública (que no se atiendan a personas migrantes si no es pagando por falta de papeles).
- El paro (que no puedan acceder a un trabajo por carecer de papeles).

¡Basta de violencia, de machismo, de racismo, de discriminación y de pobreza!

Associació de Veïns i Veïnes de Ciutat Meridiana

Por la seguridad y el civismo

Presentat per: **Associació de Veïns i Veïnes el Besòs**

La seguretat ciutadana ha de ser un dret fonamental. Desde la AVVBESOS consideramos que el aumento de la inseguridad y el incivismo está condicionada a que en los últimos años se han dado una serie de directrices que han facilitado el deterioro de la seguridad.

La disminución de los efectivos tanto de Mossos como de Guardia Urbana debido a las jubilaciones habidas en estos cuerpos y la no incrementación de nuevos efectivos se ha unido al aumento de delitos de toda índole: robos, actos violentos en la vía pública, aumento de toxicómanos y traficantes, aumento de violencia machista con violaciones y acoso a las mujeres, la pérdida de autoridad de GU para aplicar las normas municipales, ocupaciones de pisos para su utilización como narcopisos y huertos ilegales.

La falta de efectivos así como la pérdida de autoridad han supuesto que se generara una situación de psicosis en la ciudadanía, la cual se veía a diario reflejada en los medios informativos.

Por desgracia los actos incívicos han ido en aumento. El incivismo está regulado en las Ordenanzas Municipales, pero no hay agentes suficientes para hacerlas cumplir y además los que hay no tienen autorización para ello, solo tienen orden de identificar a los incívicos, pero no sancionar.

En diferentes ocasiones hemos mostrado nuestra opinión al respecto. La solución no es fácil, al menos a corto plazo, por eso creemos que hay que poner las bases para revertir esta situación. Se ha de trabajar en el aumento de los efectivos tanto de la GU como de los Mossos y darles las mayores atribuciones posibles.

También creemos que se han de ir eliminando los puntos oscuros de la ciudad, ya que dichos puntos generan una situación de miedo e inseguridad haciendo que las mujeres no puedan caminar tranquilas por esas zonas.

Pero solo con medidas represivas no basta: estamos viendo cómo los delincuentes son detenidos y a los pocos días vuelven a estar en la calle, y salen porque la justicia es lenta y poco efectiva. Algunas de esas personas son detenidas 40 y 50 veces, tras lo cual siguen cometiendo infracciones. Por eso sería necesario acompañar todas esas medidas de una campaña a nivel educativo con el objetivo de ir generando una mayor sensibilización de la ciudadanía e ir avanzando en el mantenimiento de los espacios públicos. Eso sería a través de los Agentes Cívicos, la policía de proximidad y las escuelas.

Barcelona, 3 de diciembre de 2019

Associació de Veïns i Veïnes el Besòs

Francisco Abad Romero

Presidente

Prosperitat: experiències d'un greu conflicte de convivència

Presentat per: **Associació de Veïns i Veïnes de Prosperitat**

Al barri de la Prosperitat (Nou Barris) no hi ha greus problemes de seguretat en termes de robatoris o violència física: és un barri tranquil. Però sí que existeixen nombrosos problemes de convivència, que s'expressen obertament, per exemple, als Consells de barri.

Els principals tenen a veure amb el soroll a les places on es concentra la gent o amb la tinença irresponsable de gossos, que omplen els carrers d'excrements i ocupen les zones verdes de manera quasi exclusiva. O amb la gestió d'escombraries (contenidors sobrepassats, sorolls de recollida nocturna, etc.), o amb l'ús que es fa d'alguns espais públics. Tots ells són temes habituals als quals es tracta de trobar-ne solucions, i no sempre s'aconsegueix.

El conflicte de la mesquita

L'any 2018, però, vam tenir un conflicte greu que hagués pogut tenir efectes pitjors dels que finalment van ser. L'origen, l'anunci que la comunitat musulmana del barri (no molt nombrosa però amb anys de convivència, com demostren les carnisseries que gestionen alguns dels seus membres), havia trobat un local per ubicar-hi un oratori o mesquita.

D'acord amb l'Ajuntament, es va convocar una reunió amb la participació de l'AV, representants de la comunitat islàmica i veïns dels immobles de la zona per establir les normes de convivència. La resposta dels veïns va ser d'entrada totalment intransigent. Es van negar a parlar del tema i van anunciar que posarien tot el carrer en contra de l'obertura del local.

A l'AV vam analitzar el tema i vam considerar que l'obertura de la mesquita era un dret que tenia la comunitat musulmana, a l'igual que el tenen altres comunitats religioses o socials. Que l'única cosa que ens havia de preocupar era que la instal·lació no provoqués molèsties a la gent (sorolls, etc.), com qualsevol altre local de pública concurrència, i ens vam oferir a fer un seguiment d'aquest tema.

I ho vam deixar clar des del principi als veïns del carrer afectat. No es poden negociar drets bàsics, només comprovar que aquests s'apliquen de manera correcta.

Els veïns que s'oposaven a la mesquita no van atendre arguments i van iniciar una dura campanya en contra. Com que no tenien gaire experiència organitzativa van buscar suports externs que van trobar en diferents grups d'extrema dreta, especialment Democràcia Nacional. Aquests van optar per una resposta de lluita sostinguda: a part d'una manifestació legal, van convocar estrepitoses cassolades a diari, van assetjar la comunitat (que estava realitzant obres per adequar el local als requisits legals), van fer pintades injurioses, escraches a membres de l'AV, danys a les instal·lacions, insults, pancartes...

Mentrestant, nosaltres vam organitzar una campanya entre la Xarxa 9 Barris Acull i l'AV consistent en primer lloc en una recollida de signatures d'entitats en suport del dret a obrir la mesquita, que va ser tot un èxit. Després es va organitzar una manifestació en suport a la convivència i vam continuar pressionant Ajuntament i Generalitat perquè intervinguessin contra les agressions que la gent de la comunitat patia a diari. Una part de l'èxit del procés es deu a la paciència i pacifisme amb què els líders de la comunitat musulmana van fer front als insults i agressions. A l'administració li va costar activar el procés, però la pressió veïnal va aconseguir que finalment tothom es posés en funcionament.

L'Ajuntament va activar un servei de conflictes que, a banda d'estar present en totes les accions, es va dedicar a parlar amb tots els veïns del carrer implicat, donar informació objectiva i permetre les persones que expressessin els seus temors. Mossos i Guàrdia Urbana van procedir finalment a identificar els responsables, multar algunes persones i posar denúncies.

cies a la Fiscalia de delictes d'odi. Especialment quan la mesquita va obrir les seves portes i les agressions a la comunitat eren més directes. La denúncia va sortir efecte i el jutge va decretar ordre d'allunyament als ultres que dirigien les accions. La desaparició dels dirigents ultres i l'obertura de la mesquita van funcionar en la mateixa direcció.

El suport a l'oposició va caure en picat per moltes raons: el veïnat va comprovar que no era un equipament molest; molta gent es va avergonyir de les actituds dels contraris a la mesquita; l'ordre d'allunyament va ser eficaç. Quan el conflicte ja anava a la baixa el Fiscal va reunir les entitats del barri i els veïns antimesquita i els va explicar què eren els drets fonamentals. Avui, la mesquita funciona amb normalitat, encara que queda un pòsit intransigent que ha protagonitzat noves agressions de menor nivell.

Aprenentatges

En aquest conflicte hem pogut veure com és de fàcil escalfar la gent atiant les pors. Els antimesquita van aconseguir convèncer la seva gent que el carrer estaria ocupat per una massa humana que impediria la vida normal, i l'explotació dels tics racistes i xenòfobs van fer la resta. Situar els problemes en la seva veritable dimensió i no deixar que s'imposin els aspectes passionals és essencial.

Aquest tipus de conflictes només tenen un guanyador: els grups ultres que sota l'excusa de la defensa de l'ordre tracten d'imposar els seus interessos i ideologia.

Entrar en un enfrontament directe amb aquests grups és desencertat, ja que una part del veïnat ho pot interpretar com una simple baralla entre dos bàndols. Hi va haver un dia, quan la mesquita ja estava oberta i les agressions ultres eren insuportables, que gent de diverses entitats van tractar de fer un cinturó de protecció a l'entrada. Si la situació no va acabar en batalla campal (en la qual teníem totes les de perdre), va ser per la interposició dels Mossos. En acabar l'acció, vam fer un balanç i vam decidir no repetir. No interessava que el veïnat

pensés que es tractava d'una baralla entre bandes que volien controlar el territori.

En canvi, va ser molt efectiu tant el fet de generar un ampli moviment de suport al barri com el fet d'explicar mitjançant fulles (i verbalment a tothom que preguntés) el nostre posicionament i la nostra oferta de treballar perquè la mesquita fos una entitat amb una vida normal. Arguments contra passió.

L'existència d'un servei de gestió de conflictes va ajudar a desinflamar la situació i a reflexionar, i va constituir sense dubte una bona mesura per millorar el clima al carrer.

El paper de les forces de seguretat va ser ambigu al principi. O bé van pensar que era un conflicte entre dos bàndols o en alguns casos tenien algunes prevencions amb la mesquita. Quan es va aconseguir que s'entengués el problema, la situació va millorar en un doble sentit: es van aplicar mesures que van escapar un conflicte ultra i d'altra banda no es van cebar amb una repressió generalitzada del carrer que hagués inflammat encara més els ànims.

Al final, la convivència funciona. La comunitat musulmana se sent part del barri i ha entès bé com realitzar la seva activitat sense problemes. Les entitats del barri se senten felices amb aquest final i la seva col·laboració en el conflicte inclús ha permès augmentar el respecte entre elles.

Tot es pot resumir en tres qüestions:

- Alguns dels conflictes de convivència tenen a veure amb la transformació demogràfica que viuen i viuran molts barris. Saber generar processos de convivència, de respecte entre comunitats i de negociació de les regles del joc és essencial.
- La passió i les respostes visceralen generen més problemes que solucions. La tasca del moviment veïnal és defensar drets bàsics per a tothom i situar de manera racional què és un problema i què no. I treballar per construir una trama veïnal complexa que garanteixi la convivència.

- En els conflictes hem de saber quin paper hi ha de jugar cada institució. Allò que serveix per a una cosa no serveix per a una altra. La policia va resultar eficaç quan van posar denúncies o es va interposar en agressions. Però altres

serveis van resultar essencials per canviar el clima del carrer o simplement per assessorar la comunitat perquè la instal·lació no creés problemes. Per això, sempre s'ha de pensar que en la major part dels casos, els serveis de seguretat només són una part de la solució.

Seguretat en els nostres barris

Presentat per: Associació de Veïns i Veïnes del Gòtic

Es tracta d'encarar el tema de la seguretat des d'una mirada comunitària tot i reconèixer la dificultat i la complexitat de la situació dels carrers d'alguns dels nostres barris.

L'entrada en el relat quotidià d'expressions xenòfoves, racistes i masclistes, en molts casos insultants per al lliure pensament democràtic dels nostres barris fa necessari el debat sobre la seva prevenció.

Es proposa la creació d'una comissió que tracti el tema dirigit a diferents associacions i col·lectius interessats i així tractar d'evitar en lo possible les manipulacions que recorren a la por i a la inseguretat per mobilitzar el veïnat amb finalitats electoralistes.

Això ens desgasta i ens divideix en un moment molt crític tant socialment i com políticament i trobem necessari el seu debat.

Seguretat i civisme al barri

Presentat per: Associació de Veïns i Veïnes de Sant Antoni

Els darrers mesos el debat ciutadà ha estat focalitzat en qüestions de seguretat, especialment relacionades amb l'increment de furtus i alguns actes violents. Són fets que generen una enorme alarma social. Al barri, en part a conseqüència de les obres, va haver un repunt de robatoris sobretot als mesos de maig a juliol.

Després de moltes reunions i demandes de comerciants i veïns amb l'Ajuntament, sembla que en aquest aspecte la situació ha millorat una mica respecte l'any anterior, segons les dades.

Per altra banda, des de fa un temps hi ha

problemes de civisme nocturn, en particular a la plaça de Parlament amb Borrell. Calen mesures.

Cal assenyalar, però, que la seguretat entesa com la possibilitat de realitzar una vida digna no es limita només a les qüestions de violència física i propietat privada. Hi ha altres fonts d'inseguretat que pateixen veïns i veïnes del barri en temes com l'habitatge, la precarietat laboral, els drets socials, la violència de gènere, la pobresa, etc. Per tant, encara hi ha molta feina a fer.

La convivència, la inseguretats i el conflicte: un estat de la qüestió

Aportació de Vicens Valentín
Professor del Màster Universitari Ciutat i Urbanisme de la UOC
Membre de la Taula Veïnal d'Urbanisme de Barcelona

Les societats democràtiques haurien de tenir com a objectiu primordial la garantia i protecció dels drets de la seva ciutadania. Però el cert és que vivim un retrocés d'aquests drets i llibertats. El professor Boaventura de Sousa deia en una recent conferència que, a diferència del segle XX, avui dia el dilema entre reforma o revolució ha desaparegut: a la revolució no se l'espera, i a la reforma l'ha substituït la contrareforma.

Esvaïdes les propostes reformistes, la repressió s'ha convertit en la resposta dels estats a la protesta o a la dissidència. En alguns casos justificant-la per causes d'ordre intern (Catalunya, França, Xile o Iran, Hong kong) o per causes exògenes d'interessos del mercat o de l'equilibri polític internacional (Turquia, Rojava o Bolívia).

En aquest context, l'equilibri entre la seguretat i la llibertat determina el nivell de conflicte d'un territori, condicionat pels estàndards de pobresa, desigualtat i/o injustícia, així com les respostes que els ciutadans donen a les mateixes. En els països del nostre entorn socioeconòmic, però, es dona una paradoxa: mentre el conflicte social ha esclatat als carrers i s'ha estès com una taca d'oli allà on les polítiques neoconservadores estan desenvolupant els seus plans d'enderroc dels drets i el benestar de la ciutadania, les dades sobre la inseguretats durant els últims cinc anys han reflectit, en termes generals un estancament, quan no un retrocés.

La vida als barris, de fet, s'agreuja amb les desigualtats malgrat que les dades de l'enquesta de població activa enredin amb una falsa millora dels resultats:

- El elements per a la convivència social (integració, identitat, diversitat) s'han convertit en factors de risc i d'exclusió regulat per les normes: marginació dels grups en risc d'exclusió social i eixamplament de la línia de divisió social entre qui té drets i qui no, entre qui són agredides, vigilats o exclosos, com és el cas de les dones, dels migrants i dels joves. Una línia abissal que separa el món de les persones amb drets, d'aquelles que no en tenen.

- Els índex d'atur no expliquen que les persones que han trobat ocupació i han rebaixat les estadístiques, treballen en precari, es a dir tenen un sou per sota de les despeses vitals. El sou mitjà d'un treballador jove és de 1000 € i el preu mitjà del lloguer d'un habitatge també és de prop de 1000 €.

- Tampoc expliquen que l'atur te un biaix de gènere, ja que hi ha més dones a l'atur i triguen més en poder obtenir una nova ocupació, i un biaix d'origen, ja que afecta als migrants pobres de països pobres que als de països rics i a la resta de ciutadans aturats. I la po-

bresa a la ciutat si no augmenta, es manté prou estable, amb l'afegit de que l'esclatxa és més profunda: els pobres són més pobres que abans i és més difícil sortir-ne de l'abisme.

L'activitat social y l'activitat política són parts d'una mateixa realitat. Són l'expressió de la voluntat transformadora de les persones i es complementen d'acord amb la realitat social. El professor Manuel Castells, resumia en una frase el vincle íntim que relacionen ambdues activitats humanes organitzades:

«...los movimientos urbanos se convierten en movimientos sociales, en la medida en que logran convertirse en un componente de un movimiento político que controvierte el orden social [...]»

El carrer bull, i com a resposta les formes de la repressió creixen i es fan descarades L'estat de dret cada cop és més una formalitat, en la qual el marc normatiu que s'ha anat teixint per criminalitzar la dissidència s'aplica amb tot el seu rigor. Com exemple, s'ha fet famosa la frase: 'et coneixem, anirem darrere teu' que un policia va dir, fa unes setmanes, a un veí que participava en un desnonament a Santa Coloma de Gramenet.

- La llei mordassa facilita instruments repressius molt potents als cossos de seguretat, que complementen els previstos a la legislació penal vigent, i que estan orientats a reprimir la dissidència social i política mitjançant sancions econòmiques que poden anar dels 30.000 € als 600.000 €; i per suposat la vigència de la llei de partits que permet il·legalitzar organitzacions com ja va passar amb Batasuna i amb Sortu.

- Amb aquests instruments jurídics les directrius dels responsables polítics i dels responsables policials, permeten una autèntica bateria de mesures repressives per limitar l'activitat de les organitzacions polítiques i de l'activisme social.

- Les dades sobre la violència judicial que suposen els desnonaments de les veïnes dels seus habitatges (que recau sobre un grup de persones fortament feminitzat), es desdibuixen en números globals de llançaments (el terme legal), però no es possible verificar en quins d'aquests desnonaments s'ha aplicat la força física i la violència –la llei en diu compulsió sobre les persones– per la policia, contra els desnonats i contra aquells que intenten protegir-los.

- La protesta al carrer només queda reflectida en una estadística sobre el nombre de manifestacions comunicades –tal i com diu la llei–, però no és possible conèixer quin és l'objecte de les mateixes i tampoc quines altres protestes s'han produït i no han estat comu-

nicades, ni els seus efectes: ferits, identificats (i motius de les identificacions), contusionats, psicològicament afectats, etc.

- Ben al contrari, si que coneixem amb rapidesa el cost material dels aldarulls, si han fet malbé mobiliari urbà i quants diners costa, si han afectat a l'economia del país, si han afectat a la mobilitat i als legítims drets dels qui no es manifestaven, etc.

Aquesta voluntat d'amagar el conflicte té un objectiu evident: criminalitzar aquells que destorben l'ordre públic controvertint l'ordre social, ja sigui resistint l'aplicació de la llei (desnonats) ja sigui alterant l'ordre públic (manifestants). Ambdues conductes són estigmatitzades i acusades d'alterar la pau social.

Els indicadors de la resistència i la protesta

La percepció ciutadana

En els darrers dos anys la vida social i la vida política ha estat complexa. Les dades que haurien d'haver servit per a la presa de decisions de les polítiques públiques, han estat reduïdes per les administracions a una sola variable, aquelles que es suposa donen rèdit electoral: la d'opinió de la ciutadania.

- Un exemple: la campanya estiuenca sobre la inseguretat a la ciutat, es va fonamentar en les dades objectives dels delictes coneguts (el creixement dels furtus), però només en un indicador subjectiu mitjançant el nivell de percepció ciutadana de la inseguretat, del famós Òmnibus Municipal, que amb caràcter semestral realitza l'Ajuntament. L'Òmnibus, però, només reflecteix l'estat d'opinió general en un moment concret, sense tenir en compte el record espontani sobre els delictes que ha patit la ciutadania com fa l'Enquesta de Victimització, ni tampoc els fets penals coneguts per la policia.

- Sobre aquestes dades d'opinió, podríem també destacar altres preocupacions que percep la ciutadania com a molt importants, com per exemple la de l'accés a l'habitatge, que entre 2009 i 2016 pràcticament havia desaparegut de les preocupacions dels ciutadans, per repuntar fins a dia d'avui fins a nivells molt alts i situant-se entre les quatre primeres. O la preocupació ciutadana per l'encaix de Catalunya l'Estat espanyol, que entre l'any 2004 al 2012 es situava en el no res, per agafar volada i situar-se com a primera preocupació els anys 2017 i 2018, per sobre inclús de la percepció d'inseguretat, sense que la tinença d'Alcaldia o el regidor de torn ens espantés amb la fi del món.

La protesta al carrer

- Amb dades oficials, el creixement de les manifestacions a Catalunya i Barcelona ha estat exponencial des de l'any 2007. De les 531 comunicacions d'aquell any, a les prop de 10.000 de l'any 2018, i singularment

a Barcelona ciutat, amb més de la meitat del total de convocatòries. Entre l'any 2016 i l'any 2018, les comunicacions s'han triplicat a Catalunya (de 3455 a 9106), i s'han quintuplicat a Barcelona (de 901 a 4445) coincidint amb l'increment de les reivindicacions republicanes.

- Les causes d'aquest creixement estan relacionades, per un costat, amb l'augment de la protesta pels drets socials i, per l'altre, amb el gran gruix de manifestacions contra la repressió del procés republicà català.

La gentrificació

Un dels grans fenòmens de la mobilització social ha estat la resposta al procés de gentrificació i la seva més greu conseqüència: els desnonaments

- La descripció d'un procés de gentrificació és prou simple. És aquell pel qual una part de la població d'un espai (barri, districte o ciutat) més o menys degradat, es expulsat i substituït per altre amb major renda i possibilitats, que regenera l'espai i el fa recuperar el seu valor d'ús.

- A Barcelona, no es produeix aquesta substitució de població clàssica, si no que l'habitatge, convertit en un valor de canvi per a la inversió, perd el seu valor d'ús i es destina a equipament turístic o a equipament residencial de luxe. Un procés que els poders públics han reforçat deseparant les veïnes i promulgant normes que faciliten l'especulació i l'expulsió, i que han disparat els preus des de fa una dècada, situant el preu mig a la ciutat per sobre dels 1000 €.

- La primera conseqüència del procés es similar en tots els models: expulsar les veïnes dels habitatges per l'encariment del preu del lloguer i generant una emergència habitacional gravíssima. La segona és que els barris perden la seva qualitat de ciutat per que els habitatges no es destinen a llar habitual, al ser ocupats per turistes i visitants de pas. La tercera és la mort dels teixit social del barri, la mort de la ciutat.

Els desnonaments

Les dades oficials són esfereïdores, i reflecteixen una situació de vulnerabilitat insuportable.

- L'any 2018 es van efectuar a Catalunya un total de 13.941 desnonaments, 8.877, de llogaters i 3.778, hipotecaris, gairebé 260 desnonaments cada setmana, 40 al dia. A Barcelona, van haver prop de 1.300, que són 42 desnonaments setmanals, 7 al dia. Molts d'ells amb identificacions, multes i cops de porra a la gent que recolza els desnonats. EL procés de gentrificació de la ciutat galopa imparable, de moment.

- La reducció del nombre de desnonaments no és un símptoma positiu. El resultat final és que, llevat excepcions en les quals la propietat accepta una negociació del preu de lloguer o d'un temps provisional de permanència, les veïnes són expulsades. I s'està perdent la batalla de la resistència quan les perspectives d'un canvi normatiu que deturi la sagnia pot ser arribi

quan ja no quedi res a defensar.

- Això sense saber quantes persones marxen del seu habitatge amb els desnonaments silenciosos (els que marxen sense oposar resistència per que no poden pagar més o no els han renovat el contracte).

El turisme depredador

Vinculat amb el procés de gentrificació, el creixement del nombre de turismes i les seqüeles que provoca, és dramàtic. A la ciutat, hem passat en 20 anys, de vuit a vint milions de pernoctacions turístiques, i en un període similar, hem passat de sis-cents mil a dos milions de creueristes.

- Es tracta d'un model de turisme de masses que ha estat un dels principals responsables de l'increment dels preus de lloguer i de la pressió immobiliària als barris. Un sector econòmic extractivista responsable de les expulsions de veïnes de les seves llars, de l'abandonament dels edificis, de la transformació de l'habitatge en HUT's i hotels, i de les ocupacions mafioses (sense k) o transformades en narcopisos, en ocasions amb el beneplàcit de la propietat.

- Un model que exerceix una important pressió demogràfica en zones històricament estigmatitzades, com és el cas del Raval o la Barceloneta, que genera conflictes de convivència amb les veïnes i que genera un efecte crida sobre la delinqüència degut a les possibilitats de negoci que aquesta situació ofereix.

La crisi política

- Pel que fa a la crisi política, les dades parlen per si soles: judicialització del procés republicà català, centenars de ferits en la repressió del referèndum de l'1 d'octubre de 2017 i en les manifestacions de protesta subsegüents, especialment després de la sentència condemnatòria del 10 de novembre. Emprisonaments, detencions, identificacions, escorcolls, maltractament policial i desenes d'encausats a l'espera de judici, incloent el cap de la policia catalana el 2017. I per finalitzar, literalment la invasió de milers de policies dels cossos estatals amb l'única finalitat de vigilar l'activitat política del republicanisme.

Per més detall podeu consultar els dos informes del SERICOVI, l'informe de Nacions Unides, l'informe d'Amnistia Internacional i l'informe del Síndic de Greuges. I finalment podeu visionar les sessions de la ficció de judici al Tribunal Suprem.

La inseguretat:

Mesos després de l'inici (recurrent) de la campanya sobre la inseguretat a la ciutat, l'estat de les coses ha canviat poc a Barcelona. Vam començar l'any amb un operatiu dels cossos policials contra els narcopisos del Raval i acabem l'any amb una altra operatiu similar als barris del Besòs.

Dèiem en un escrit anterior que el negoci de les drogues, con la matèria, no es destrueix, es transforma: si

la demanda no baixa, l'oferta es desplaça, del centre a la perifèria. Com sempre en els darrers 20 anys.

El foc que va encetar el propi regidor Batlle -criminalitzant a un col·lectiu de joves i als venedors de carrer en precari-, ha anat perdent força, en bona part degut a que els incendis no són bons pels negocis. Els primers en demanar prudència informativa han estat els beneficiaris del model de ciutat: comerciants, hotelers, restauradors i afins, i en general inversors, que van deixar d'estar preocupats per la inseguretat en veure que el nombre de turistes que visiten la ciutat/parc temàtic, ha crescut en el darrer trimestre. Podríem dir que el turista es una víctima necessària per la continuïtat del negoci.

En el monogràfic de la revista Carrer del passat més de novembre, fèiem un resum de la situació de la inseguretat a la ciutat que recupero per que, de moment, no ha perdut vigència:

- El registre de fets delictius per sobre de la xifra dels 400.000 a Catalunya i dels 150.000 a Barcelona, es manté estable des de fa dècades.

- A Catalunya el gruix d'aquests fets són furts i petits delictes i representen el 41,11 % del total. A Barcelona representen el 59,76 %; i als districtes turístics de la ciutat (l'Eixample i Ciutat Vella) representen el 79,94.

- En els darrers 3 anys, les xifres de delictes a Barcelona han crescut per sobre d'aquesta mitjana de manera continuada, el major creixement s'ha produït durant l'any 2018.

Com ha noticia de darrera hora cal destacar que durant els mesos d'estiu d'enguany, els furts han baixat a Ciutat Vella i s'han estancat a l'Eixample.

- El creixement de població flotant (turistes i creueristes) a la Ciutat, ha estat exponencial en 10 anys (dels 10 als 20 milions). I les dades provisionals fins al mes d'octubre de 2019, mantenen aquesta tendència.

- No es coneixen noves propostes en les polítiques públiques de seguretat per a abordar el problema, a excepció feta d'incrementar el nombre de policies i el fet d'haver banalitzat el problema fent propostes absurdes com la d'implantar una política de tolerància zero.

- El nombre de delictes ha adquirit la qualitat de sistèmic i cal que els beneficiaris del model assumeixin les seves responsabilitats en el cost social d'aquesta situació.

Una proposta pel debat:

Les retallades impulsades pel govern Rajoy han fet disminuir els recursos públics per fer front a la inseguretat objectiva (el número de delictes), la conseqüència ha estat el descens dels serveis policials. Per si fos poc complicat, el recursos escassos s'han destinat a altres

objectius polítics, destinant centenars de policies a la protecció de dependències judicials, a l'execució dels centenars de desnonaments que es produeixen a la ciutat, i destinant un nombre desconegut de policies dels cossos estatals i dels propis a reprimir la contestació política al carrer.

Les propostes electorals l'any 2016 respecte de la reforma dels serveis policials i en general per la millora de les polítiques públiques de seguretat a la ciutat (l'Ordinanza de civisme; la persecució i criminalització de les persones migrants, de la prostitució al carrer i de la dels venedors ambulants; la supressió de la Unitat de Policia Administrativa i de Seguretat (UPAS); la prohibició de l'ús de pistoles Tasser; l'eliminació del CIE de Zona Franca; etc.) mai van arribar a cristal·litzar. I els principis de proximitat i territori que es van plantejar a la reforma de la GUB de l'any 2016, no van passar de destinar dos agents per districte amb funcions poc clares.

Per fer front a aquest panorama, cal un canvi de model de seguretat que reverteixi cap a un sistema preventiu de caràcter global que situï a la víctima com a subjecte central de les polítiques de prevenció.

El relat sobre el model de seguretat en societats democràtiques desenvolupades, està fonamentat sobre unes premisses que mai es posen en discussió.

Sota el principi de la defensa dels drets i les llibertats dels ciutadans, es desenvolupen polítiques públiques que, emparades per un discurs políticament correcte, legitimen estructures fortament corporatives que van ser creades per defensar els sistema i no per acabar amb la inseguretat.

Malgrat que el constitucionalisme modern proclami que la font dels poders de l'estat resideix en la sobirania popular, els mecanismes de participació estan dissenyats per a consolidar el model de democràcia representativa i evitar fórmules directes de participació amb caràcter vinculant.

Aquests poders, amb un funcionament molt jerarquitzat, amb un accés restringit (quan no cooptatiu) i uns valors corporatius fortament consolidats i conservadors, lluny de possibilitar un control democràtic real, estan pensats per legitimar el sistema, per a la qual cosa precisen d'un funcionament poc permeable a la participació de la ciutadania.

Cal, per tant, plantejar una alternativa crítica als poders de l'estat que no suposi un simple adaptació del discurs a la realitat: que tot canviï per a que no res canviï.

Un nou model de seguretat i de convivència

El model policial actual es justifica en la lluita contra el delictes (protecció de bens - propietat privada- i persones) i garantir la pau social (manteniment de l'ordre públic). De fet, però, es tracta d'un model altament ineficaç i ineficient en la lluita contra la criminalitat co-

munal, que té un caràcter sistèmic (centenars de milers de delictes comuns s'acumulen cada any en les pàgines de les estadístiques).

En canvi els recursos s'inverteixen en instruments per al control social de la ciutadania: recursos econòmics, recursos material i humans, estructures policials i judicials per accelerar la lluita contra la contestació social i política, i garantir la propietat privada, i no per prevenir el delictes.

Finalment, estan les raons corporatives i la por dels responsables polítics d'enfrontar-se amb aquestes estructures funcionaries.

Cal apostar per un model comunitari. Això vol dir centrar tota l'activitat operativa policial en la prevenció del delictes i la garantia de la seguretat ciutadana, i no basada en la superposició d'uns pocs agents titllats de proximitat en una estructura de policia governativa com la nostra.

Un model comunitari implica unificar cossos i descentralitzar serveis i crear òrgans de control extern als propis cossos policials amb capacitat d'inspecció i avaluació de l'activitat policial. Per això cal supeditar les unitats especialitzades (investigació criminal, ordre públic, trànsit, etc) a les necessitats de la prevenció de la criminalitat i la garantia de la seguretat ciutadana.

També significa aprimar les estructures policials. No calen policies per fer tasques específiques que no necessiten formació policial: especialistes de laboratori, de trànsit, de mediació, de tractament de les víctimes, de gestió de conflictes; inclús en la línia de comandament.

Com més allunyem el conflicte social i polític del àmbit policial, més s'allunyarà de l'àmbit judicial. L'entrada del conflicte social i polític en la xarxa del Sistema de Justícia Criminal dificulta, quan no impossibilita, la sortida política d'aquest conflicte.

No és possible formular una proposta alternativa a l'actual model de seguretat (i per tant dels mecanismes i estructures que d'ell en depenen: el trinomi policia/justícia/presó), sense:

1a Redefinir els paràmetres amb els quals mesurem la inseguretat (anàlisi de dades)

Malgrat les administracions acostumen a associar l'estat de la inseguretat al nivell de convivència, a data d'avui es fan servir gairebé exclusivament els paràmetres circumscrits a dades d'opinió de la ciutadania, per prendre decisions sobre polítiques públiques de seguretat, bàsicament amb caràcter reactiu, que tenen poc a veure amb la realitat de la inseguretat. vg. les batudes contra maners, llauners i distribuïdors al menut de drogues, que finalitzaren en poc més que uns quants expedients administratius d'immigrants en situació irregular, o en no res. Cal començar a deixar de relacionar ambdues realitats de manera mecànica i plantejar altres indicadors alternatius.

2a Reformar el marc legislatiu (principis rectors constitucionals i lleis reguladores)

El marc normatiu s'endureix cada cop que es genera una crisi mediàtica respecte de la inseguretat, sense mesurar-ne les conseqüències. Es modifica el marc penal i administratiu i també s'endureixen les ordenances municipals a cop de telediari. La conseqüència és la criminalització de persones i dels col·lectiu vulnerables.

La judicialització del conflicte social i polític criminalitza el dret a la protesta, a la dissidència, a la manifestació i a l'ocupació de l'espai públic. Subsidiàriament o de manera suplementària, l'aplicació de la llei de seguretat ciutadana persegueix acabar amb la contestació social per la via de la repressió a qui participi en aquestes protestes i manifestacions. Hi ha centenars de companys i companyes investigades, encausades penalment i sancionades administrativament, per participar en la resistència als desnonaments o per haver-se manifestat contra l'empresonament dels presos i preses polítiques.

3 Modificar les estructures d'estat que conformen el Sistema de Justícia Criminal (justícia / policia / presó).

Cal sostroure'ls-hi la exclusivitat en la defensa i garantia dels drets dels ciutadans, desenvolupant mesures i mecanismes alternatius de participació popular, amb models de prevenció no exclusivament policial.

L'enduriment dels processos penals i l'aplicació sistemàtica dels principis del populisme punitiu busquen el càstig i no la reparació i impedeixen el compliment de la funció de reinserció social que la llei estableix.

4 Descriminalitzar la conflictivitat social, sostraint la gestió del conflicte dels operadors del Sistema de Justícia Criminal, empoderant la ciutadania.

Per descriminalitzar el conflicte, cal desenvolupar instruments de participació i de presa de decisions de caire vinculant que empoderin les veïnes en la gestió directa dels barris i districtes.

Cal garantir que les polítiques públiques de seguretat, les mesures de millora de la convivència i la inseguretat, tenen en compte altres variables com el gènere, l'estructura econòmica o el desenvolupament social de les persones. Cal situar el focus de la prevenció de la inseguretat i de la millora de la convivència en les víctimes i no en els victimaris.

5 Desenvolupar un model de seguretat alternatiu

El reconeixement del moviment veïnal com a actor amb caràcter decisor i vinculant, és la clau de volta pel desenvolupament d'un model de seguretat pública alternatiu al model vigent.

Cal obrir la gestió de la seguretat a altres actors i desenvolupar un model de governança comunitària per tal que les polítiques públiques de seguretat i convivèn-

cia no recaiguin exclusivament en els cossos policials.

Aquest model ha de estar integrat per tots aquells actors amb responsabilitats en l'abordatge social i la millora de la convivència i la inseguretat (desigualtat, pobresa, reinserció social, salut, serveis socials, seguretat, emergències i justícia), organitzats en un sistema integral de governança comunitària de les violències i la inseguretat.

6 Redefinir el model policial i reformar els cossos policials

La creació d'aquest sistema integral de governança comunitària de les violències i la inseguretat, a de servir per redimensionar els serveis policials, ajustant l'organització dels cossos policials a les necessitats socials, redistribuint efectius i eliminant els serveis que no estiguin destinats a la garantia de la convivència als barris i als drets de la ciutadania.

D'aquesta manera seria possible estructurar un model comunitari de policia en el qual tots els serveis estiguin a disposició dels problemes de la comunitat, mitjançant els serveis de proximitat.

Vicens Valentín

Professor del Màster Universitari Ciutat i Urbanisme de la UOC

Membre de la Taula Veïnal d'Urbanisme de Barcelona

Barcelona, 14 de desembre de 2019